

TYÖLÄISNAINEN

SOSIALIDEMOKRATISEN NAISLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

Tilaushinnat Suomessa:

Koko vuosi	Smk. 4: —
Puoli »	2: —
Yksityisnumeroita	» —: 10
Amerikassa koko vuosi	1 doll. 25 cent.
» puoli »	65 »
Venäjällä koko vuosi	1 rupl. 75 kop.
» puoli »	90 »

Vastaava:

MIINA SILLANPÄÄ

Toimittaja:

HILJA PÄRSSINEN

Osoite Helsinki, Laivurikatu 11

4 vuosikerta

Ilmestyy Helsingissä kerran viikossa

Konttori: Helsinki

Sirkusk. 3. Avoimna klo 9—1, 4—7.

Puhelin 56 59.

Kauan tunnetun tarpeen täyttää **Työläisnaisen Kevätlehti** sisältäessään kolmisenkymmentä uudenaikaista Ilona Jalavan y. m. piirtämiä **käsityömallia** väriselityksineen. Kun tämän tähden lehden kustannus tulee kalliiksi, on sen hinta 50 p. Mutta sepä maksaakin hintansa monin kerroin.

Lehden kuvittaminen on myös hyvä samoin kuin kansilehti. Sisältö ei ole raskas. Kilvatkaapa naiset nyt kuka saa asiamiespalkinnot.

Tilaukset ajoissa, ettei lopu painos kesken kuten lhanteen Pääsiäislehdelle kävi.

Työläisnaista levittämään!

Ensimmäinen neljännesvuosi on kulunut, joten nyt on erittäin sopiva kerätä tilauksia. Tästä vuoden loppuun on tilaushinta 3 mk. Nyt kun näkyy ilmeisesti, että uusi sironaika odottaa meitä, kun emme enää tiedä kuinka kauan lehdet saavat ilmestyä ja kuinka kauan edes yhdistykset toimia, olisi siihen mennessä niin voimakkaasti kun mahdollista näytettävä, että me lehtiä tarvitsemme ja myöskin niitä tilaamme. Työläisnainen tulee sen mukaan kun tila myöden antaa seuraamaan nykyistä valtiollista taistelua ja eduskunnan työtä. Ammatillisia kysymyksiä tullaan myöskin mahdollisemman paljon selostamaan. Jokaisen Työläisnaisen tilaajain olisi siis hankittava lehdelle ainakin yksi uusi tilaus, sillä ainoastaan siten on meidän mahdollinen voimakkaasti vastata tehtyyn valtiokaappausyritykseen. Toimikaamme tarmalla.

M. S.

Itsehallintomme kumoaminen.

Suomen perustuslait, hallitsijain vannomat, takaavat Suomelle sisällisen itsehallinto-oikeuden. Näitä on Helmi-kuun manifestista v. 1899 alkain järjestelmällisesti venäläiseltä taholta pyritty syrjäyttämään. V. 1905:n suurlakko toi hetkellisen käänteeseen tähän tuhoiseen Venäjän hallituksen politiikkaan. Mutta kauan ei kestänyt, ennenkuin hyökkäykset siltä taholta uudistuivat monissa eri muodoissa ja nyt pääsiäisviikolla tuli lopullinen isku, tuli hallitsijan antama manifesti, joka sisältää suunnitelman maamme itsehallinnon kumoamisesta ja maamme asian hoidon siirtämisestä »yleisen

valtakunnan lainsäädännön» verhon alla ministerineuvostolle ja valtakunnan duumalle, johon sitten 4 suomalaista edustajaa muka kutsuttaisiin. Tätä hirvittävää ehdotusta on valmisteltu sitä varten asetetussa »sekokomiteassa», jossa oli enemmistö suomivihamielisiä venäläisiä ja muutama suomalaisten edustaja. Sen mukaan valtakunnan duuma tulisi ratkaisemaan n. s. yleisvaltakunnallisia kysymyksiä, joiksi ensisijassa komitea on katsonut kuuluvan kysymykset sotapalveluksesta, Suomen osanotosta keisarikunnan menoihin, yhdistymis-, koontumis- ja painovapaudesta, valtiollisen järjestyksen voimassa pitämisestä, Venäjän kielen käyttämisestä, venäläisten ja ulkomaalaisten oikeuksista Suomessa, maamme rahajärjestelmästä, postista, rautateistä, merenkulusta, luotsi- ja majakkalaitoksesta, kauppa-etuoikeuksista, tullikysymyksistä, rikoslainsäädännöstä, tuomioistuimista ja lainkäytöstä, koululaitoksesta, yhtiöistä ja lukuista muista asioista.

Siis ei Suomen valtiopäiville jäisi kuin joitakin mittättömiä »paikalliseksi» katsottuja asioita, sillä voitaisiinhan melkein mitä asioita hyvänsä siirtää yleisvaltakunnallisten asiain sarjaan, silloin kun tästä uudesta laista duumassa ratkaistaan.

Nyt on tuon manifestin mukaan duumalle jo jätetty mainittu sekakomitean valmistama ja Venäjän ministerineuvoston tarkastama esitys. Suomen eduskunnalta kysytään nyt *kuukauden* kuluessa mielipidettä asiasta. Koko puuha hallituksen taholta on mitä mustinta lakiemme polkemusta, on vastoin maamme oikeuksia ja perustuslakeja.

Aika joka nyt on edessä on kovaa, sillä taistelu kansan ja maan oikeuksia polkevan hallituksen välillä on tuleva ankaraksi — paljon uhrausta kysyväksi. Siihen käytäessä on meillä elävä tieto siitä, että puollamme kalleinta oikeuttamme, maamme itsehallintovaltaa, jota ilman ei mistään kansanvaltaisesta uudistuksesta tule mitään.

Me olemme eläneet keväisen puhkeamisen maamme valtiollisessa elämässä, nyt on takatalven kova koura iskenyt kaikkeen. — Kolkko on se mieliala, joka täyttää meidät, mutta se ei saa kehittyä epätoivoksi. Oikeuksistaan ja elämänehdoistaan tietoisaa kansaa ei voida kukistaa, yhtä vähän kuin voidaan Suomen valtiolaitosta, jolla on syvällä historialliset ja taloudelliset juuret, ainiaaksi tuhota.

Suostuntakysymys eduskunnassa.

(Jatk.)

Etä hallitus ehdottaa mallassuostuntaa alennettavaksi ennenkuin on ehditty saada minkäänlaista kokemusta korotetun suostunnan seurauksista, todentaa sen, että hallitus nä-

kee väkijuomain käytön vähenemisessä vaaran, jota on vastustettava. Ja kun hallitus toivoo herroilta vastapalveluksia, ostaa se sen tällä tavalla.

Kun eduskunta korotti mallasveron 8 mk. 10 kg. maltaita, sääten pohjaveroksi 10,000 mk. niin tehtiin se siinä mielessä, että mallestehtaat pienemmällä paikkakunnilla eivät kykenisi niin suurta veron korotusta maksamaan, ilman että oluen hintaa olisi tuntuvasti korotettava, ja jos taas oluen hintaa tulnaisi tuntuvasti korottamaan, vähentäisi se menekkiä. Seurauksia alkaakin sieltä täältä esiintyä. Niinpä useat tehtaat eivät ole uskaltaneet ollenkaan alkaa liikettä tänä vuonna, vaikka eivät olekaan ilmoittaneet liikkeen lopettamista. Odottavat parempien aikojen tuloa, jolloin voivat korvata tämän vuoden tappion, ja jos eivät ollenkaan ryhdy tänä vuonna polttamaan, niin säästyvät pohjaveron s. o. 10,000 mk. veron maksamisesta. Että tällaisen tulolähteen saavuttamiseksi kannattaa uhrata periaatteensakin on porvareista luonnollista. Nyt kun hallitus on antanut esityksen jossa ehdotetaan mallassuostunnoita alennettaviksi, syntyy jo itsestään siitä vakava kysymys, mutta kysymys tulee tällä kertaa moninkertoin vakavammaksi sen kautta, että eduskunnalle on jätetty esitys yleisvaltakunnallisten lakien säätämisestä, esitys, josta eduskunta saa antaa ainoastaan lausuntoja, tämän mukaan ryöstettäisiin Suomen eduskunnalta sille kuuluva eittämätön oikeus saada itse säätää ne lait, joita se katsoo tarpeen vaativaksi. Nyt tahtovat venäläiset määrätä yksityiskohtaisesti Suomen sisäiset asiat. Sen mukaan voitaisi venäläiseltä taholta määrätä mitä me saamme lukea ja kirjoittaa, saako yhdistykset ja liitot toimia. Venäläiseen tapaan voitaisiin ilman tutkintoa ryhtyä karkoittamaan kansalaisia Siperiaan; näin ovat Suomen perustuslait, joita on luvattu pitää pyhänä rikottu ja Suomi muutettu venäläiseksi maakunnaksi.

Yllämainitun esitys-ehdotuksen tultua tunnetuksi, on kysymys suostuntojen myöntämisestä tullut entistäkin vakavammaksi. Sillä nyt tulee kysymykseen, millä tavalla eduskunnan on vastattava valtiokaappausjulistukseen, ja itsestään nousee silloin kysymys, eikö nyt ole suostunnat kiellettävät? Voidaanko nykyoloissa myöntää tuloja senlaiselle hallitukselle, joka on näyttänyt, että se ei välitä Suomen laeista ja oikeuksista, vaan että se on tahdoton ase Venäjän ministerineuvoston kädessä; hallitukselle, joka on näyttänyt että sille ei eduskunnan päätökset merkitse mitään, koska se on iljennyt ehdottaa eduskunnan hyväksymiä sivistystarkoituksiin käytettäviä varoja kiellettäväksi, jotka sitten Pietarissa pyyhittiin pois menoarviosta ja sen sijaan maksoi senaatti eduskunnan kieltämät verimiljoonat Venäjälle. Mitä meillä on enään jällellä oikeudestamme, kun kansan valitsemain edustajain päätökset ovat hallituksen ja Venäjän ministerineuvoston silmissä vailla kaikkea merkitystä. Tekeekö eduskunta silloin oikein, jos se hyväksyy ylimääräisten verojen kannon tietäen, että rahat käytetään vastoin eduskunnan päätöstä.

Mutta toiselta puolen ottaa huomioon, että suostuntain kiellolla saattaa olla sängen vakavat seuraukset. Ensiksikin voisi hallitus kieltää kaikki koululaitoksille menevät varat; ja se olisi koululaitokselle kauhea isku; mutta asialla on myöskin toinen puolensa, joka täytyy ottaa huomioon, nimittäin että jos suostunnat kielletään niin, on se samalla sodan julistus Venäjän hallitusta vastaan, Asia on siis hyvin vakava ja suostunta kysymystä on pohdittava hyvin monipuolisesti ennen päätöksen tekoa. Jos katsoo asiaa raittiuden kannalta, niin silloin on asia aivan selvä, sillä raittiuskäytäntöä silmällä pitäen on sekä paloviina- että mallasvero pidettävä mahdollisimman korkeana, koska kieltolakia odotellen emme saattaisi hyvällä omallatunnolla laskea väkijuomia valloilleen. Mutta kun sitten katselee suostuntakysymystä valtiokaappauksen valossa ja kun tietää- että ainoa keino, jolla hallitukseen voitaisiin vaikuttaa on suostuntain kieltäminen, niin eikö siihenkin olisi ryhdyttävä? Että hallitus ei siltä joutuisi rahapulaan vaikka suostunnat kiellettä-

siinkin on selvää, sillä hallituksella on kyllä muita keinoja kansan veroittamiseen, mutta jos suostunnat kiellettäisi eduskunnassa ja kaikki olisivat kiellon takana, ja jos viranomaisilla olisi kyllin rohkeutta suostunnain kieltoa käytännössä toteuttaa, niin synnyttäisi tämä sellaisen sekasorron maassa, että sen seuraukset eivät olisi vähäksi arvosteltavat.

Suostuntakysymyksellä tulee siis tällä kertaa olemaan paljon laajakantaisempi merkitys kuin ennen on ollut.

Miina S.

Leonid Andrejew; Horna.

II.

Sinotshkan posket kalpenivat, huulet muuttuivat punaiksiksi, melkein veren karvaisiksi, silmäterä suureni tummenten silmät ja hän kuiskasi hiljaa:

— Minua peloittaa. Täällä on niin hiljaista. Olemmeko eksyneet?

Nemovetski kohotti tuuheat kulmansa ja katseli tarkasti ympäristöä.

Auringotta, lähestyvän yön kosteasta henkäyksestä tuntui sen kolealta ja kylmältä. Joka suunnalle leveni harmaa peltö, jossa kasvoi matala poljetun näköinen ruoho, täynnä savisia, veden uurtamia raitoja, mättäitä ja kuoppia. Paljon oli kuoppia, syviä, pystysuoria ja pienenlaisia, joissa kasvoi luikerteleva heinä, niihin oli hiljaa laskeutunut yön äänetön pimeys ja siksi, että täällä oli ollut ihmisiä, ja olivat he täällä jotakin tehneet, ja nyt kun ei heitä enää ollut, tuntui ympäristö vielä kolkommalta ja surullisemmalta. Siellä ja täällä kohosivat lehdot ja metsiköt kylmän sinipunervan usvan lailla, ja aivankuin odottivat mitä oman onnensa nojaan heitetyt kuopat sanovat.

Nemovetski tukehutti tuon raskaan ja sekavan levottomuuden tunteen ja sanoi:

— Ei, emme ole eksyneet. Minä tunnen tien. Ensin pellow poikki, sitten tuon metsikön läpi. Pelkäätekö?

Tyttö hymähti rohkeasti ja vastasi:

— En. Nyt en. Täytyy joutua kotiin, — teetä juomaan.

Nopeasti ja päättävästi he liukuivat eteenpäin, mutta pian he harvensivat askeleensa. He eivät katsoneet ympärilleen, mutta he tunsivat pengotun pellow kolkon vihamielisyyden, joka ympäröi heidät tuhansilla, sammuneilla, liikkumattomilla silmillä, ja tämä tunne veti heitä toisiinsa ja he räitti heissä lapsuuden muistoja. Muistot olivat valoisia, auringon, vihannuuden, rakkauden ja naurun kirkastamia. Ne eivät tuntuneet eläältä, vaan laajalta, pehmeältä laululta, ja säveleenä siinä laulussa olivat he itse, kaksi pientä nuottia: toinen kirkas ja puhdas kuin helisevät kristalli, toinen hiukan syvempi — kuin kello.

Näkyi ihmisiä — kaksi naista, jotka istuivat syvän savikuopan reunalla; toinen istui jalat ristissä ja katsoa tuijotti alas. Pääliina oli luisunut taaksepäin ja näytti takkuisen hiusten suortuvia. Selkä oli kumarassa ja veti ylös päin röijyä, jonka kankaan kukat olivat suuria kuin omenat, ja vyötären nauhat retkottivat alhaalla. Ohimeneviin häu ei katsahtanut. Toinen nainen puoleksi venyi hänen viersään, pää taaksepäin heitettyä. Hänen kasvonsa olivat karkeat, leveät, piirteet miesmäiset, silmien alla ulkonevilla poskipäillä hehkui kaksi tiilenväristä täplää, juuri saatujen iskujen jälkiä. Hän oli likaisempi edellistä ja katseli ohikulkijoita suoraan ja yksinkertaisesti. Heidän ohi mentyä rupesi hän laulamaan, syvällä miehen äänellä:

»Vaan sinun tähtes' armahani,
Kuin kukka tuoksuva kukoistin.»